

51358318 : สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ

คำสำคัญ : ความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อม / พฤติกรรมการดูแลตนเอง / โรงพยาบาลศิริราช

พืพัฒนา เพิ่มพูล : ความรุนแรงของโรคและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมใน
โรงพยาบาลศิริราช. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : กก.อ.ดร.สุรสิทธิ์ ล้อจิตรอำนาจ. 112 หน้า.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมในโรงพยาบาลศิริราช กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมที่ หน่วยตรวจโรค ออร์โธปิดิกส์ งานการพยาบาลตรวจรักษาผู้ป่วยนอกและที่หน่วยตรวจและติดตามผลออร์โธปิดิกส์ภาควิชา ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และกายภาพบำบัด โรงพยาบาลศิริราช มีจำนวนทั้งสิ้น 200 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง และ 3) แบบสอบถามความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อม โดยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60.5 มีระดับความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมโดยรวมใน ระดับที่ไม่รุนแรง และความรุนแรงในด้านอาการเจ็บปวดข้อเข่า ด้านความสามารถในการทำหน้าที่และการ เคลื่อนไหวข้อเข่า ในระดับที่ไม่รุนแรง ร้อยละ 39 และ 39.5 ตามลำดับ สำหรับด้านอาการข้อเข่าติดแข็งหรือข้อ เข่าฝืด พบความรุนแรงของโรค ในระดับรุนแรงน้อย ร้อยละ 41.5 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้พบว่าความรุนแรงด้าน อาการเจ็บปวดข้อเข่า มีความสัมพันธ์กับอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.029$) สำหรับความรุนแรงด้าน อาการข้อเข่าติดแข็งหรือข้อเข่าฝืด พบว่ามีความสัมพันธ์กับสถานภาพสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.031$) นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความรุนแรงด้านการทำหน้าที่และการเคลื่อนไหวข้อเข่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.016$) ในด้านพฤติกรรมการดูแลตนเอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71 มี พฤติกรรมการดูแลตนเองในระดับ ปานกลาง โดยพบว่าเพศ และสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับระดับของ พฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.031$) และ ($p = 0.006$) ตามลำดับ

จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการวางแผนให้คำแนะนำเรื่องพฤติกรรมในการดูแลตนเอง และ การป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดโรคข้อเข่าเสื่อมหรือเพื่อชะลอความเสื่อมและความรุนแรงของโรค

สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553
ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ.....

51358318 : PROGRAM OF SOCIAL AND HEALTH SYSTEM MANAGEMENT
KEY WORDS : SEVERITY OF OSTEOARTHRITIS / SELF-CARE BEHAVIOR / SIRIRAJ
HOSPITAL

PHIPAT PHERMPOOL: SEVERITY OF OSTEOARTHRITIS AND SELF - CARE
BEHAVIOR OF PATIENTS WITH OSTEOARTHRITIS OF THE KNEE IN SIRIRAJ
HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: SURASIT LOCHID-AMNUAY, PH.D. 112 pp.

This study aimed to examine the severity of osteoarthritis and self-care behavior of osteoarthritis patients in Siriraj Hospital. The sample size was 200 osteoarthritis patients at Orthopedics Examination Unit, Hospital Outpatient Treatment Division and at Monitoring Unit of Orthopedics, Department of Orthopedics Surgery, Siriraj Hospital. Data were collected using a questionnaire. The questionnaire included three parts which were 1) personal information, 2) severity of osteoarthritis, and 3) self-care behavior.

The results of this study showed that 60.5% of the samples had none severe level of osteoarthritis. Regarding types of severity, 39% had none severe level of pain domain, 39.5% had none-severe level of function and motion domain, and 41.5% had mild level of stiffness domain. In addition, severity of pain was significantly related to occupation($p = 0.029$), severity of function and motion was significantly related to education level ($p = 0.016$), and severity of stiffness was significantly related to marriage status ($p = 0.031$). For self-care behavior, 71% of the samples took care themselves at moderate level. Self-care behavior scores were significantly influenced by different gender and marriage status ($p = 0.031$) and ($p = 0.006$).

The results of the study can be used to plan for patient counseling about self-care behavior and prevention of osteoarthritis.

Program of Social and Health System Management Graduate School, Silpakom University Academic Year 2010
Student's signature.....
Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก เกษักรอาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ ล้อจิตรอำนวย อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระโดยตลอด ขอขอบคุณ เกษักรหญิง อาจารย์ ดร.วารณี บุญช่วยเหลือ ประธานกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ เกษักรหญิง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผกามาศ ไมตรีมิตร และเกษักร อาจารย์ ดร. สุรสิทธิ์ ล้อจิตรอำนวย คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ก้องเขต เจริญสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรุตราช บัญจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิภาวรรณ ชิวชุตรุงเรือง นายเรวัต ออกแมน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้อนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้ อีกทั้งได้ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสัมภาษณ์ของคุณแวควา ทวีชัยสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลรวมทั้งกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณทุก ๆ กำลังใจซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมดในที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการกองทุนพระราชทานพัฒนาของโรงพยาบาลศิริราชทุกท่านที่ได้กรุณามอบทุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อ และคุณความดีจากการศึกษาครั้งนี้ขอมอบแด่บิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้วางรากฐานชีวิต และการศึกษาทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบความสำเร็จในที่สุด